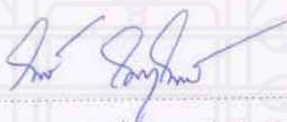

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันท
คามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ชื่อและนามสกุล นายกิตติ มั่นกัญญา
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. ภรณ์ ต่างวิวัฒน์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ อุดมสิน)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ภรณ์ ต่างวิวัฒน์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ)

 ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์

ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี

ผู้วิจัย นายกิตติ มั่นกตัญญู รหัสนักศึกษา 2549001390 **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต

(ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ภรณ์ ต่างวิวัฒน์

(2) รองศาสตราจารย์ ดร. เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกษตรกรชาวสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรี ดังนี้ 1) สภาพสังคมและเศรษฐกิจ 2) สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน 3) ความคิดเห็นต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี 4) ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนและเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี 2554 ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 96 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดไม่มีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นชายมากกว่าหญิง อายุเฉลี่ย 59.12 ปี ส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพหลักเป็นเกษตรกร สมาชิกในครัวเรือน 3 คน แรงงานที่ทำสวน 2 คน มีที่ดินเป็นของตนเอง (2) รายได้ส่วนใหญ่มาจากการขายผลผลิตทุเรียนและพืชแซม ส่วนกิ่งพันธุ์และปุ๋ยอินทรีย์ได้รับการสนับสนุนจากโครงการฯ (3) ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยมากต่อการดำเนินโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ฯ (4) ปัญหา/อุปสรรคเป็นเรื่องการอบรม กิ่งพันธุ์ทุเรียน และปุ๋ยอินทรีย์ ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต้องการความรู้ใหม่โดยการฝึกอบรม การแจกกิ่งพันธุ์ทุเรียนควรมีความเท่าเทียมกัน และมีคุณภาพตรงต่อความต้องการของเกษตรกร ปุ๋ยอินทรีย์ที่สนับสนุนแก่เกษตรกรควรมีคุณภาพเพื่อสร้างความมั่นใจแก่เกษตรกรซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตต้นทุเรียนโดยตรง

คำสำคัญ ความคิดเห็นของเกษตรกร การอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ จังหวัดนนทบุรี

Thesis title: Farmer Opinions Toward Nonthaburi Durian Conservation and Restoration Project under the Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn

Researcher: Mr. Kitt Mankatanyu; **ID:** 2549001390;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development)

Thesis advisors: (1) Dr. Paranee Tangwiwat, Associate Professor;

(2) Dr. Benchamas Yooprasert, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were to study durian farmers in Nonthaburi Province on the following: 1) socio-economic situations, 2) durian plantation situations and maintenance, 3) opinions toward Nonthaburi Durian Conservation and Restoration Project According to the Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn 4) problems/obstructions, and suggestions for Nonthaburi Durian Conservation and Restoration Project According to the Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn.

The population in this study were 96 durian farmers in Nonthaburi Province who participated in Nonthaburi Durian Conservation and Restoration Project according to the initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn in the year 2011. All population were studied without sample selection by using structured interview questionnaire. Data analysis by computer programs and statistics used for analysis were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, and standard deviation.

The findings from this study were as follows. (1) there were more male than female with an average age of 59.12 years. Most of them were educated at lower secondary school level. Their main occupation was farmer. The average number of in their family members was 3 persons, their average number of plantation labor was 2 persons. They owned their plantation land. (2) They earned income mostly from selling durian products and intercrops. Besides, the project supported them with durian scions and organic fertilizer. (3) By overall, the farmers strongly agreed with the operations of Nonthaburi Durian Conservation and Restoration Project. (4) Their problems/obstructions were training workshop on propagation by scions and fertilizer. In terms of suggestion, they needed new and updated knowledge by training. It was also suggested that scions should be supplied to them equally and quality of scions should meet their needs as well as the good quality of given fertilizer so as to strengthen farmers' confidence which would directly affect the growth of durian plants.

Keywords: Opinion of Farmer, Durian conservation, restoration, Nonthaburi Province

กิตติกรรมประกาศ

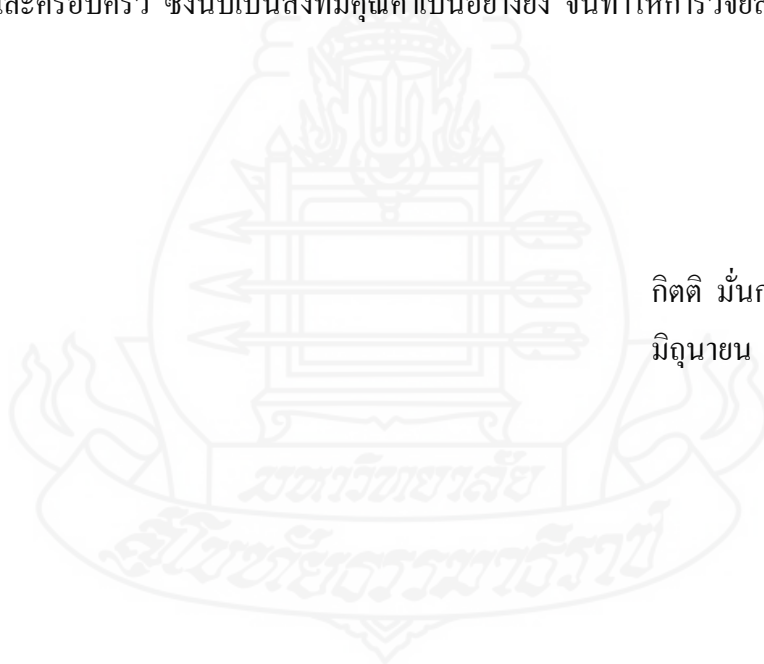
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ อุดมสิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาชี้แนะ ให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดเสมอมา ทำให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรี สำนักงานเกษตรอำเภอ สมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนและกำลังใจ คอยห่วงใยจาก จ.ส.อ.สมพงษ์ สกุลดิษฐ์และครอบครัว ซึ่งนับเป็นสิ่งที่มีความค่าเป็นอย่างยิ่ง จนทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กิตติ มั่นกตัญญู

มิถุนายน 2556

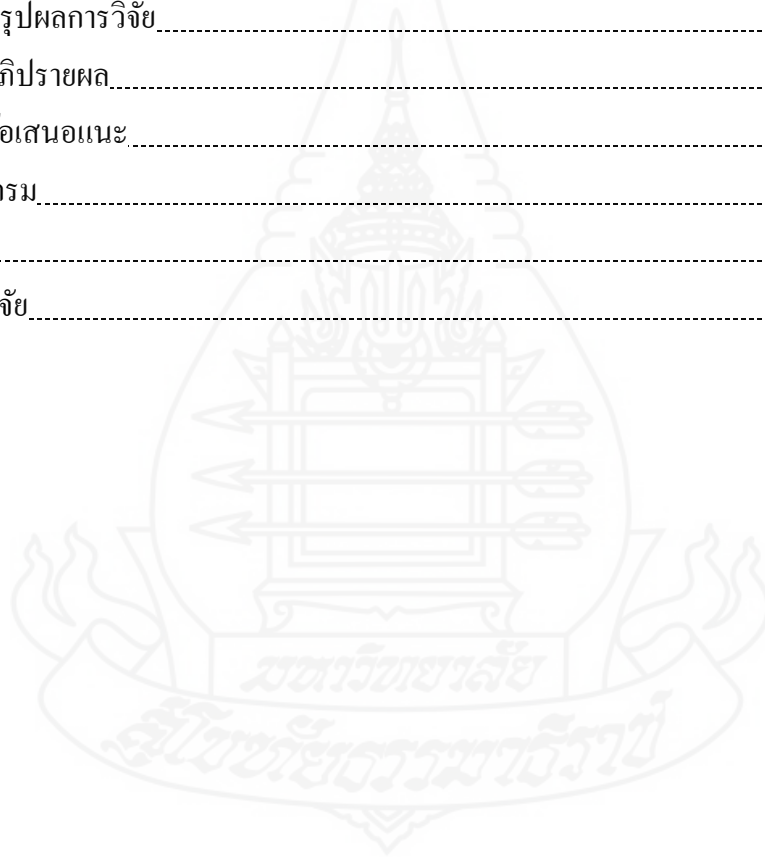

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
ประเด็นปัญหาการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	8
ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดนนทบุรี.....	13
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของทุเรียน.....	17
การผลิตทุเรียน.....	18
การทำสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรี.....	26
ชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	29
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ	
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	30
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากร.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	47
ตอนที่ 2 สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน.....	54
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ฯ.....	63
ตอนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร.....	78
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	95
ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การใช้สารป้องกันกำจัดโรคของทุเรียน.....	24
ตารางที่ 2.2 การใช้สารกำจัดแมลงศัตรูทุเรียน.....	25
ตารางที่ 3.1 ทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทุกคน.....	43
ตารางที่ 4.1 สภาพสังคมของเกษตรกร.....	48
ตารางที่ 4.2 รายได้ในครอบครัวจากภาคการเกษตรในรอบปี (มค.-ธค.2554).....	51
ตารางที่ 4.3 การกู้เงิน.....	52
ตารางที่ 4.4 พื้นที่ปลูกทุเรียน.....	52
ตารางที่ 4.5 จำนวนกิ่งพันธุ์ทุเรียนที่ได้รับจากโครงการฯ.....	53
ตารางที่ 4.6 สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน.....	54
ตารางที่ 4.7 ค่าใช้จ่ายเงินทุนผันแปรในการทำสวนทุเรียน.....	60
ตารางที่ 4.8 การปลูกพืชแซม.....	61
ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	63
ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการ ในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในภาพรวม.....	63
ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี เกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอที่ดำเนินการในโครงการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	65
ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเกษตรกร เกี่ยวกับ เนื้อหาทางวิชาการ วิทยากร สถานที่ ระยะเวลา และสื่อที่ใช้ในการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่ เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ.....	66
ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ.....	68
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี เกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ที่ดำเนินการในโครงการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.15	ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับ เนื้อหาทางวิชาการ วิทยากร สถานที่ ระยะเวลา และสื่อที่ใช้ในการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่ เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด.....	70
ตารางที่ 4.16	ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด.....	72
ตารางที่ 4.17	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมเร่งการเจริญเติบโต ของสวนทุเรียนในสวนเก่าและสวนใหม่ ที่ดำเนินการในโครงการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	73
ตารางที่ 4.18	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริม ในสวนเก่าและสวนใหม่ ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทุเรียนนนท์.....	74
ตารางที่ 4.19	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	75
ตารางที่ 4.20	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมศึกษาดูงานของคณะกรรมการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	76
ตารางที่ 4.21	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ระดับจังหวัด ที่ดำเนินการใน โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์.....	77
ตารางที่ 4.22	ปัญหาของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	78
ตารางที่ 4.23	ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	78

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดนนทบุรี 14

